

ÖSSZEÁLLÍTÁS

a tisztképzéshez felhasznált jegyzet és tansegédletekről

Tisztelt Olvasó! Az alábbi írás a Kossuth Lajos Katonai Főiskola Műszaki Tanszékén tanuló tiszti hallgatók képzéséhez felhasznált jegyzetek és tansegédletek rövid tartalmi összefoglalását közli. A jegyzetek sokrétűsége és nagy száma miatt, az összeállítást részekre bontva, több számban elosztva közöljük.

Az írás tartalmazza a művek címét, szerzőjét a megjelenés évét, valamint rövid tartalmi kivonatát.

Terveink szerint ezentúl minden évben - hasonló formában - beszámolnánk az újjólag megjelent jegyzet- és tansegédletekről.

A/ HADIHÍDÉPÍTÉS

1. Műszaki számítási segédlet - 2.

Alacsonyvizi hadihidak tervezése - főiskolai tansegédlet

Szerző: Deák Ferenc főhadnagy; Szentendre, 1980.

- A segédlet a KLKF műszaki hallgatói számára készült.

Célja, hogy megkönnyítse a hallgatók részére a hadihídépítés tantárgy elsajátítását és az évközi tervfeladat elkészítését. Ennek megfelelően a segédlet az alacsonyvizi hadihidak tervezésének lépéseit és az egyes lépésekhez tartozó ismereteket, táblázatokat, vázlatokat és jelöléseket tartalmazza.

2. Műszaki számítási segédlet - 3.

MBO hidak tervezése és építése - főiskolai tansegédlet

Szerző: Deák Ferenc főhadnagy; Szentendre, 1981.

- A segédlet a III. és IV. évfolyamos műszaki hallgatók részére készült. Célja, hogy bemutassa a mozgásbiztosító osztagok híd-építő alcsoportjainak hídépítési lehetőségeit, elveit és

célszerű változatait különféle akadályok és körülmények között.

Ennek megfelelően a segédlet tartalmazza az egyes híd típusok gyors tervezéséhez szükséges felderítési adatokat, az adott szerkezet célszerű kialakítását (különös tekintettel az általánostól eltérő megoldásokra), valamint az építés megszervezését térben és időben organizációs helyszínrajz és ütemterv formájában.

3. Katonai hídépítés I.-II.

Közlekedési Szolgálatfőnökség kiadványa, Budapest 1988.

Szerző: Deák Ferenc százados

- A tankönyv a közlekedési helyreállító csapatok tiszti és tiszthelyettesi állománya számára készült. Kiadásának célja, hogy a katonai hídépítéssel kapcsolatos alapvető szakmai ismereteket összefogja és rendszerbe foglalja a parancsnoki állomány kiképzése és továbbképzése érdekében.

A tankönyv alapvetően három részből áll. Az első rész tartalmazza az általános hídépítéstani és hidrológiai alapismereteket, a hidak tervezésével, a hídépítés megszervezésével és a hidak építésével kapcsolatos ismereteket, valamint a közúti és vasúti hidakra vonatkozó, érvényben lévő szabályzati előírásokat. Ezek megfelelő alapot adnak a tankönyv második részének elsajátításához, amely a katonai-műszaki alkalmazást tárgyalja. Részletesen foglalkozik a meglévő hidak felderítésének, a kisteherbírási hidak megerősítésének, a rombolt hidak helyreállításának kérdéseivel. Ez a rész tárgyalja a magasvizi és vegyesépítésű hadihidakat, amelyek a közlekedési szolgálat tevékenységi körébe tartoznak. Ebben a részben ad áttekintést a tankönyv az egyéb-elsősorban alacsonyvizi - hadihidakról, valamint a hídátkelőhelyek berendezésének és fenntartásának feladatairól. A harmadik rész gyakorlatilag mellékletekből áll, amelyek mintát adnak a leggyakrabban előforduló katonai hídépítési feladatok megtervezéséhez és megszervezéséhez.

4. Hadihídépítés - főiskola jegyzet

Szerző: Deák Ferenc százados; Szentendre, 1986.

- A jegyzet a főiskola műszaki hallgatói számára készült. Kiadásának célja, hogy elősegítse a hadihídépítés tantárgy tananyagának elsajátítását a tisztképzés területén.

Ennek megfelelően a jegyzet az egyes tananyagrészek szerint tagolódik fejezetekre, amelyek az előadások anyagát tartalmazzák, azok sorrendjében. A jegyzet - a Mű/8. utasítás jellegét oldva - magyarázza és indokolja a hadihídépítéssel kapcsolatos tudnivalókat.

5. Különleges hadihidak tervezése - főiskolai tansegédlet

Szerző: Deák Ferenc főhadnagy; Szentendre, 1983.

- A segédlet a műszaki hallgatók számára készült. Kiadásának célja, hogy bemutassa a különleges hidak tervezésének sajátosságait, az általánosan alkalmazott megoldásoktól való eltéréseket.

Ennek megfelelően a segédlet tartalmazza a különleges hadihidak alapvető típusait, terhelési és teherbírási jellemzőit, a meghatározó jelentőségű csomópontok kialakításának szempontjait, célszerű változatait és az adott hídtípus különlegességét meghatározó fontosabb körülményeket. A segédlet alkalmazásához természetesen ismerni kell a hadihidak tervezésének és kivitelezésének általános menetét és összefüggéseit, mert itt csak a különleges megoldások tervezésének bemutatására van mód.

B/ HADIÚTÉPÍTÉS

1. Közlekedési ismeretek - főiskolai jegyzet

Szerző: Hubina István mk. százados; Szentendre, 1984.

- A jegyzet a műszaki útépítő szakos hallgatók részére készült.

Célja, hogy a megismertesse a hallgatókkal a közlekedés alapfogalmait, a közlekedéspolitikai fejlődését, a változó sebességű járműmozgások jellemzőit. A jegyzet kiemelten tárgyalja az útburkolatok csúszásellenállása, a köríves útpályán történő járműmozgás, valamint a forgalmi ismeretek kérdésköreit. A tárgyalt témakörökkel széleskörűen megalapozza a hadiútépítés tantárgy későbbi tárgyalását.

2. Hadiútépítés - főiskolai jegyzet

Szerző: Hubina István mk. százados; Szentendre, 1982.

- A jegyzet a Műszaki Tanszék útépítő, gépész és magasépítő hallgatói számára készült. Célja a **Hadiútépítés** tantárgy jobb elsajátításának az elősegítése. Felépítése megegyezik a tantárgy anyagának egymásra épülésével, de kapcsolódik más tantárgyak anyagához.

A jegyzet figyelembeveszi mindazon változásokat, amelyek a MÚ/59 kiadását követően az elvek és módszerek terén jelentkeztek.

A jegyzet alapvetően három fő fejezetet tárgyal.

Ezek: a hadiútépítési alapismeretek, az oszloputak jellemzői, felderítése és kitűzése, műtárgyai, stb., valamint a rombolt útszakaszok helyreállítása.

A jegyzet végén a felsorolt irodalomjegyzék alapján az érdeklődők részletes információkat szerezhetnek a témakörből.

3. Utak vonalvezetése - főiskolai jegyzet

Szerző: Hubina István mk. százados; Szentendre, 1985.

- A jegyzet a műszaki útépítő szakos hallgatók részére készült. Célja, hogy megkönnyítse a vonalvezetési ismeretek elsajátítását.

Ehhez - a fogalmak logikus egymásra épülésével - tömören összefoglalja az anyagot, majd gyakorlati példákat közöl.

A jegyzet a klasszikus eljárást követve először a vízszintes vonalvezetés számítását tárgyalja, majd a magassági vonalvezetést ismerteti. Ezt követi a keresztmetszeti elrendezés számítása, melyet a térbeli vonalvezetés összehangolása zár le.

Az ismeretanyag elsajátítását segítik a számítás lépéseit is tartalmazó gyakorlati példák, mintarajzok.

4. Közúti csomópontok és üzemi létesítmények - főiskolai jegyzet

Szerző: Hubina István mk. százados; Szentendre, 1986.

- A témakör a tanszék hadiútépítés anyagának kiegészítő részét képezi. A jegyzet megírásának célja éppen ezért, hogy tömören összefoglalja mindazokat az ismereteket, amelyeket a közúti csomópontok felosztásával és tervezésével, valamint a forgalmi és üzemi létesítményekkel kapcsolatosan szükséges ismerni. A jegyzet tartalmilag

túlmege a szűken értelmezett tananyagban annak érdekében, hogy a szakdolgozat készítésénél a kiegészítő ismeretanyag kellő részletességgel álljon rendelkezésre.

5. Útpályaszerkezetek I-II. - főiskolai jegyzet

Szerző: Hubina István mk. százados; Szentendre, 1981.

- A jegyzet a Műszaki Tanszék útépítő szakos hallgatói számára készült. Célja, hogy a **Hadiútépítés** tantárgy körében az útpályaszerkezetek méretezéséről, valamint az építési technológiájáról átfogó jellegű áttekintést adjon. A jegyzet összefoglalja a pályaszerkezet építéséhez felhasználható anyagokat (azok tulajdonságait) és tartalmazza mindazon főbb pályaszerkezetépítési technológiákat, melyeket jelenleg hazánkban alkalmaznak.

A jegyzet és a tantárgy felépítése természetesen megegyezik, de a közölt grafikonok és táblázatok jól hasznosíthatók a mindennapi munkák során is.

C/ ÉPÍTÉSTAN

1. Építéstan I. - főiskolai jegyzet

Szerző: Horváth Mihály alezredes; Szentendre, 1986.

- A jegyzet - hasonlóan az eddigiekhez - az útépítő szakos hallgatók számára készült. Készítésének célja, hogy széleskörű ismereteket biztosítson a szakmai tantárgyak anyagához. Ennek érdekében - fejezetekre tagolva - tárgyalja - úgy elméleti, mint a gyakorlati vonatkozásban - az építőanyagok tulajdonságait általában, az építési kőanyagokat és kerámiákat, a levegőn szilárduló kötőanyagokat. A jegyzetben kiemelt helyet kapnak - jelentőségénél fogva - a hidraulikus kötőanyagok, valamint a friss és megszilárdult betonokkal kapcsolatos ismeretek és vizsgálatok, továbbá a fémek és az építőfák tulajdonságai és azok vizsgálatai. Egy-egy rövid fejezet foglalkozik az alumínium, a bitumen, a műanyagok és a festékek tulajdonságaival.

D/ GEODÉZIA

1. Geodézia - főiskolai jegyzet

Szerző: Horváth Mihály alezredes; Szentendre, 1988.

- Az "általános geodézia" című egységes jegyzet célja, hogy a harc műszaki biztosítási és egyéb - a műszaki csapatok, béketevékenységekben előforduló kivitelezési munkáinak - a pontos és jó végrehajtáshoz szükséges mérési és kitűzési feladatok rendszeréről, mintéjéről összefoglaló alapismereteket nyújtson.

E/ GEOTECHNIKA

1. Geotechnika I.-II. - főiskolai jegyzet

Szerző: Kanyó László mk. százados; Szentendre, 1971.

- A jegyzet összefoglalja mindazon ismeretanyagot, amellyel a geotechnika tudománya ebben a tárgykörben az '50-es évek végén rendelkezett. A tárgyalt témakörök az alábbiak: a talajok alkotórészeinek vizsgálata, a talajok szerkezete, osztályozása, a talajban fellépő feszültségek vizsgálata, a talajok szilárdsága és alakváltozása. Külön fejezetet szentel kiemelt jelentőségének megfelelően a földművek talajmechanikájának és a földmegtámasztásoknak. Részletesen tárgyalja az alapozás elméleti kérdéseit. Sajnos a jegyzet nem megy túl a Kézdi professzor által 1957-ben megjelentetett azonos című tankönyv tartalmán.

2. Mélyépítés II. - Talajmechanika - főiskolai jegyzet

Szerző: Türk István mk. főhadnagy; Szentendre, 1991.

- A jegyzet elkészítését egyrészt az új tisztképzés, másrészt a talajjal foglalkozó tudomány - a geotechnika - gyors fejlődése tette szükségessé. 1957 óta eltelt időszak bővelkedett a beruházásokban. Mindezek rendkívülien elősegítették a tapasztalatokra támaszkodó építési tevékenységhez kapcsolódó tudományágak fejlődését így a geotechnikát is. Az 1971-ben megjelent jegyzet fejezeteinek jó része már napjainkra túlhaladottá vált.

Az elkészült jegyzet részletesen tárgyalja a talajok fizikai és kémiai tulajdonságait. Az új szabvánnyal azonos módon tárgyalja a talajosztályozás elvét. Kiemelten foglalkozik a talajokban keletkező feszültségekkel és alakváltozásokkal, s az ezekhez kapcsolódó laboratóriumi vizsgálatokkal. Részletesen taglalja a jegyzet a talajban lévő víz hatásait és szerepét a talajok szerkezetére és a feszültségek alakulására.

A jegyzet alapvetően a talajmechanika kérdésköreit érinti, az alapozási elvek, a földművekkel kapcsolatos ismeretek, valamint a földalatti műtárgyak ismeretanyaga a későbbiekben kerül összefoglalásra.

Türk István mk. főhadnagy
KLKF Műszaki Tanszék
főiskolai adjunktus

KITÜNTETÉS:

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából a Magyar Köztársaság elnöke, a miniszterelnök előterjesztésére a

MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND TISZTIKERESZTJÉVEL

(KATONAI TAGOZAT)

tüntette ki az MH Önálló Tűzszerész- és Aknakutató zászlóalj parancsnokát

Láng László alezredest.

Az alezredest úrnak gratulálunk a magas kitüntetéshez, további munkájához sok sikert, erőt-egészséget kívánunk.

(L. L.)